

(Akty prijaté podľa hlavy VI Zmluvy o Európskej únii)

**RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE RADY
z 28. mája 2001
o boji proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov**

(2001/413/JHA)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej článok 34(2)(b),

so zreteľom na iniciatívu komisie⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁽²⁾,

keďže:

- (1) Podvody a falšovanie bezhotovostných platobných prostriedkov sú často páchané v medzinárodnom merítku.
- (2) Práca vykonávaná rôznymi medzinárodnými organizáciami (napr. Radou Európy, Skupinou ôsmych, OECD, Interpolom a Organizáciou OSN) je dôležitá, ale je potrebné ju doplniť o činnosť Európskej únie.
- (3) Rada sa domnieva, že závažnosť a vývoj určitých foriem podvodov týkajúcich sa bezhotovostných platobných prostriedkov si vyžadujú jednotné a komplexné riešenia. Odporúčanie č. 18 Akčného plánu na boj proti organizovanej kriminalite⁽³⁾, ktorý bol schválený na amsterdamskom zasadnutí Európskej rady, ktoré sa konalo v dňoch 16. a 17. júna 1997, ako aj bod 46 Akčného plánu rady a komisie o tom, ako implementovať usmernenia Amsterdamskej zmluvy v oblasti slobody, bezpečnosti a súdnictva⁽⁴⁾, ktorý bol schválený na viedenskom zasadnutí Európskej rady, ktoré sa konalo v dňoch 11. a 12. decembra 1998, vyzývajú k činnosti v tejto záležitosti.
- (4) Pretože ciele tohto rámcového rozhodnutia, konkrétne zabezpečenie toho, aby sa podvody a falšovanie týkajúce sa všetkých foriem bezhotovostných platobných prostriedkov považovali za trestné činy a podliehali účinným, primeraným a odrádzajúcim sankciám vo všetkých členských štátoch, nie je možné v dostatočnej miere dosiahnuť samotnými členskými štátmi vzhľadom na medzinárodné dimenzie týchto trestných činov a preto je ich možné lepšie dosiahnuť na úrovni únie, únia môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity ustanoveným v článku 5 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. V súlade s princípom proporcionality, ktorý je ustanovený v uvedenom článku, toto rámcové rozhodnutie nepresahuje rámec, ktorý je nevyhnutný na účely dosiahnutia uvedených cieľov.

⁽¹⁾ Ú.v. C 376 E, 28. 12. 1999, s. 20.

⁽²⁾ Ú.v. C 121, 24. 4. 2001, s. 105.

⁽³⁾ Ú.v. C 251, 15. 8. 1997, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú.v. C 19, 23. 1. 1999, s. 1.

- (5) Toto rámcové rozhodnutie by malo pomáhať v boji proti podvodom a falšovaniu týkajúcemu sa bezhotovostných platobných prostriedkov spolu s ostatnými nástrojmi, ktoré už rada odsúhlasila, ako je napríklad Spoločná akcia 98/428/JHA o vytvorení Európskej súdnej siete⁽⁵⁾, Spoločná akcia 98/733/JHA o uznaní účasti v zločineckej organizácii za trestný čin v členských štátoch Európskej únie⁽⁶⁾, Spoločná akcia 98/699/JHA o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazovaní, zabavovaní a konfiškácii prostriedkov a ziskov z trestnej činnosti⁽⁷⁾, ako aj rozhodnutie z 29. apríla 1999, ktorým sa rozširuje mandát Europolu tak, aby sa týkal falšovania peňazí a ostatných platobných prostriedkov⁽⁸⁾.
- (6) Dňa 1. júla 1998 komisia predložila rade oznámenie nazvané „Rámec pre činnosť v boji proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov“, ktoré sa odvoláva na politiku únie, ktorá sa týka tak preventívnych, ako aj represívnych aspektov problému.
- (7) Oznámenie obsahuje návrh spoločnej akcie, ktorá je jedným prvkom tohto komplexného prístupu a predstavuje východiskový bod pre toto rámcové rozhodnutie.
- (8) Je nevyhnutné, aby opis rôznych foriem konania vyžadujúceho si trestnú zodpovednosť v súvislosti s podvodmi a falšovaním bezhotovostných platobných prostriedkov pokrýval celú škálu činností, ktoré spolu v tejto súvislosti predstavujú hrozbu organizovaného zločinu.
- (9) Je nevyhnutné, aby boli tieto formy konania klasifikované ako trestné činy vo všetkých členských štátoch a aby sa stanovili účinné, primerané a odrádzajúce sankcie pre fyzické a právnické osoby, ktoré spáchali alebo sú zodpovedné za spáchanie týchto trestných činov.
- (10) Zabezpečenie ochrany trestným právom hlavne pre platobné nástroje, ktoré sú vybavené osobitnou formou ochrany pred napodobovaním alebo zneužívaním, má za cieľ nabádať prevádzkovateľov, aby vybavovali platobné nástroje, ktoré vydávajú, touto ochranou a tým dopĺňali tieto nástroje o prvok prevencie.
- (11) Je nevyhnutné, aby si členské štáty navzájom poskytovali čo najširšiu možnú pomoc a aby navzájom konzultovali v prípadoch, ak ten istý trestný čin spadá pod jurisdikciu dvoch alebo viacerých členských štátov,

PRIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTIE:

Článok 1

Definície

⁽⁵⁾ Ú.v. L 191, 7. 7. 1998, s. 4.

⁽⁶⁾ Ú.v. L 351, 29. 12. 1998, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú.v. L 333, 9. 12. 1998, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú.v. C 149, 28. 5. 1999, s. 16.

Na účely tohto rámcového rozhodnutia:

- (a) „platobný nástroj“ znamená hmotný nástroj, iný ako zákonné platidlo (bankovky a mince), ktorý vďaka svojej osobitnej povahe, sám alebo spolu s iným (platobným) nástrojom, umožňuje držiteľovi alebo užívateľovi prevádzať peniaze alebo peňažné hodnoty, ako sú napríklad kreditné karty, eurošekové karty, ostatné karty vydávané finančnými inštitúciami, cestovné šeky, eurošeky, ostatné šeky a zmenky, ktoré sú chránené pred napodobovaním alebo podvodným používaním, napríklad dizajnom, kódovaním alebo podpisom;
- (b) „právnická osoba“ znamená akýkoľvek subjekt majúci takéto postavenie podľa platného práva, s výnimkou štátov alebo ostatných verejných inštitúcií vykonávajúcich štátnu moc a medzinárodných verejnoprávnych organizácií.

Článok 2

Trestné činy týkajúce sa platobných nástrojov

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa nasledujúce konanie považovalo za trestný čin, ak je spáchané úmyselne, aspoň v súvislosti s kreditnými kartami, eurošekovými kartami, ostatnými kartami vydávanými finančnými inštitúciami, cestovnými šekmi, eurošekmi, ostatnými šekmi alebo zmenkami:

- (a) krádež alebo iné nezákonné prisvojenie si platobného nástroja;
- (b) napodobovanie alebo falšovanie platobného nástroja s cieľom použiť ho na účely podvodu;
- (c) prijatie, získanie, preprava, predaj a poskytovanie iným osobám alebo vlastníctvo ukradnutého alebo inak nezákonne si prisvojeného, alebo napodobeného alebo falzifikovaného platobného nástroja s cieľom použiť ho na účely podvodu;
- (d) podvodné používanie ukradnutého alebo inak nezákonne si prisvojeného, alebo napodobeného alebo falzifikovaného platobného nástroja;

Článok 3

Trestné činy týkajúce sa počítačov

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa nasledujúce konanie považovalo za trestný čin, ak je spáchané úmyselne:

vykonanie alebo navádzanie k prevodu peňazí alebo peňažnej hodnoty a tým spôsobenie neoprávnenej straty na majetku inej osoby s úmyslom nadobudnúť neoprávnenú výhodu pre osobu páchajúcu trestný čin alebo tretiu stranu prostredníctvom:

- neoprávneného vkladania, pozmeňovania, vymazávania alebo odstraňovania údajov, najmä identifikačných, alebo
- neoprávneného zasahovania do fungovania počítačového programu alebo systému.

Článok 4

Trestné činy týkajúce sa zvláštne upravených zariadení

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa nasledujúce konanie považovalo za trestný čin, ak je spáchané úmyselne:

podvodné vyrábanie, prijatie, získanie, predaj alebo poskytovanie inej osobe alebo vlastníctvo:

- nástrojov, článkov, počítačových programov a akýchkoľvek ďalších prostriedkov výhradne prisôsobených na spáchanie ktoréhokoľvek z trestných činov uvedených v článku 2(b);
- počítačových programov na účely spáchania ktoréhokoľvek z trestných činov opísaných v článku 3.

Článok 5

Účasť, podnecovanie a pokus o trestný čin

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa účasť alebo podnecovanie ku konaniu uvedenému v článkoch 2, 3 a 4, alebo pokus o konanie uvedené v článku 2(a), (b) a (d) a článku 3 považovali za trestné.

Článok 6

Sankcie

Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa konanie uvedené v článkoch 2 až 5 trestalo účinnými, primeranými a odrádzajúcimi trestnými sankciami, vrátane, aspoň v závažných prípadoch, trestami odňatia slobody, ktoré môžu byť dôvodom pre extradíciu.

Článok 7

Zodpovednosť právnických osôb

1. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby boli právnické osoby považované za zodpovedné za konanie uvedené v článku 2(b), (c) a (d) a v článkoch 3 a 4, ktoré by bolo spáchané v ich prospech akoukoľvek osobou, konajúcou či už individuálne alebo ako súčasť orgánu právnickej osoby, ktorá má v rámci právnickej osoby vedúce postavenie, založené na:

- oprávnení zastupovať túto právnickú osobu, alebo
- právomoci prijímať rozhodnutia v mene tejto právnickej osoby, alebo
- právomoci vykonávať kontrolu v rámci tejto právnickej osoby,

ako aj za účasť v úlohe spolupáchateľa alebo podnecovateľa takéhoto trestného činu.

2. Okrem prípadov uvedených v odseku 1, každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby právnická osoba niesla zodpovednosť, ak nedostatočný dohľad alebo kontrola osobou uvedenou v odseku 1 umožnia spáchanie trestného činu uvedeného v článku 2(b), (c) a (d) a v článkoch 3 a 4 v prospech tejto právnickej osoby osobou spadajúcou pod jej právomoc.

3. Zodpovednosť právnickej osoby podľa odsekov 1 a 2 nevylučuje trestné konanie proti fyzickým osobám, ktoré sú páchatelmi, podnecovateľmi alebo spolupáchateľmi konania uvedeného v článku 2 (b), (c) a (d) a v článkoch 3 až 4.

Článok 8

Sankcie pre právnické osoby

1. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby právnická osoba zodpovedná podľa článku 7(1) bola potrestaná účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami, ktoré zahŕňajú trestnoprávne alebo iné ako trestnoprávne pokuty a okrem iných sankcií môžu zahŕňať napríklad:

- (a) zamietnutie nároku na príspevky alebo pomoc z verejných zdrojov;
- (b) dočasný alebo trvalý zákaz vykonávania obchodných činností;
- (c) uloženie súdneho dohľadu;
- (d) súdny príkaz na likvidáciu spoločnosti.

2. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby právnická osoba zodpovedná podľa článku 7(2) bola potrestaná účinnou, primeranou a odrádzajúcou sankciou alebo opatrením.

Článok 9

Príslušnosť

1. Každý členský štát prijme potrebné opatrenia na určenie príslušnosti v súvislosti s trestnými činmi uvedenými v článkoch 2, 3, 4 a 5, ak bol trestný čin spáchaný:

- (a) celý alebo čiastočne na jeho území; alebo
- (b) jedným z jeho štátnych príslušníkov, za predpokladu že právo tohto členského štátu môže vyžadovať, aby toto konanie bolo trestné taktiež v krajine, kde k nemu došlo; alebo
- (c) v prospech právnickej osoby, ktorá má sídlo na území tohto členského štátu.

2. S výnimkou článku 10 sa ktorýkoľvek členský štát môže rozhodnúť, že nebude uplatňovať alebo že bude uplatňovať len v osobitných prípadoch alebo za zvláštnych okolností pravidlo o príslušnosti ustanovené v:

- odseku 1(b);
- odseku 1(c).

3. Členské štáty oznámia generálnemu sekretariátu rady, ak sa rozhodnú uplatniť odsek 2, kde to prichádza do úvahy spolu s uvedením osobitných prípadov alebo zvláštnych okolností, na ktoré sa toto rozhodnutie vzťahovať bude.

Článok 10

Extradícia a trestné stíhanie

1. (a) Každý členský štát, ktorý podľa svojho vnútroštátneho práva nevydáva svojich štátnych príslušníkov, prijme potrebné opatrenia určenie jurisdikcie nad trestnými činmi uvedenými v článkoch 2, 3, 4 a 5, ak by boli spáchané jeho štátnymi príslušníkmi mimo jeho územia.

(b) Každý členský štát v prípade, ak je jeden z jeho štátnych príslušníkov obvinený, že v inom členskom štáte spáchal trestný čin súvisiaci s konaním opísaným v článkoch 2, 3, 4 alebo 5 a tento členský štát túto osobu nevydá druhému členskému štátu len z dôvodu jeho štátnej príslušnosti, predloží tento prípad príslušným orgánom na účely prípadného trestného stíhania. S cieľom umožniť uskutočnenie trestného stíhania sa spisy, informácie a usvedčujúce dôkazy k trestnému činu zašlú v súlade s postupmi ustanovenými v článku 6(2) Európskeho dohovoru o extradícii z 13. decembra 1957. Dožadujúci členský štát je informovaný o začatí trestného stíhania a o jeho výsledku.

2. Na účely tohto článku sa výraz „štátny príslušník“ členského štátu interpretuje v súlade s vyhlásením tohto štátu vykonaným podľa článku 6(1)(b) a (c) Európskeho dohovoru o extradícii.

Článok 11

Spolupráca členských štátov

1. Členské štáty si navzájom poskytnú čo najširšiu možnú vzájomnú pomoc v súvislosti s konaniami týkajúcimi sa trestných činov uvedených v tomto rámcovom rozhodnutí v súlade s príslušnými dohovormi, multilaterálnymi a bilaterálnymi dohodami alebo dojednaniaми.

2. Ak má niekoľko členských štátov príslušnosť nad trestnými činmi, ktorými sa zaoberá toto rámcové rozhodnutie, musia si navzájom prípady konzultovať s cieľom koordinovať svoju činnosť, aby bolo trestné stíhanie účinné.

Článok 12

Výmena informácií

1. Členské štáty určia operačné kontaktné body alebo môžu využiť existujúce operačné štruktúry určené pre výmenu informácií alebo pre ostatné kontakty medzi členskými štátmi na účely uplatňovania tohto rámcového rozhodnutia.

2. Každý členský štát oznámi generálnemu sekretariátu rady a komisii svoj úrad alebo úrady pôsobiace ako kontaktné body v súlade s odsekom 1. Generálny sekretariát oznámi tieto kontaktné body ostatným členským štátom.

Článok 13

Územná platnosť

Toto rámcové rozhodnutie sa vzťahuje na Gibraltár.

Článok 14

Implementácia

1. Členské štáty uvedú do platnosti opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto rámcovým rozhodnutím do 2. júna 2003 .

2. Členské štáty zašlú generálnemu sekretariátu rady a komisii znenie ustanovení transponujúcich záväzky, ktoré pre nich vyplývajú z tohto rámcového rozhodnutia, do ich vnútroštátneho práva do 2. júna 2003. Na základe správy vypracovanej na základe týchto informácií a na základe písomnej správy komisie rada do 2. septembra 2003 posúdi, do akej miery členské štáty prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie súladu s týmto rámcovým rozhodnutím.

Článok 15

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť v deň jeho uverejnenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

V Bruseli 28. mája 2001

*Za radu
predseda
T. Bodström*